

29^e Internationale Kartografisch in Tokio, 14-20 juli 2019

Elke twee jaar organiseert de International Cartographic Association (ICA) een grote conferentie. Dit jaar waren er zo'n 950 deelnemers van over de hele wereld samengekomen in Tokio (Japan). Helaas was de inbreng vanuit ons land ongebruikelijk klein: slechts drie deelnemers en geen Nederlandse inzendingen voor een van de tentoonstellingen.

De conferentie vond plaats op Odaiba, een groot kunstmatig eiland in de baai van Tokio, waar vanaf 1996 vooral winkel-, entertainment- en conferentiecentra gebouwd zijn. In zo'n centrum en het aanpalende Miraikan Science Museum waren alle activiteiten georganiseerd, te beginnen met de officiële opening. Die opening werd verricht door de Japanse kroonprins en -prinses, en deze keizerlijke presentie zorgde voor aanzienlijke opwinding bij met name de lokale deelnemers, en jammer genoeg ook in zodanige veiligheidsmaatregelen dat behoorlijk wat belangstellenden niet op tijd de zaal binnen konden komen. Dat het zelfs in de Japanse keizerlijke familie tegenwoordig ook informeler kan, bewees de kroonprinses door later in de week geheel onverwachts mee te doen met de traditionele *orientering* race.

"De 'icebreaker' receptie vond plaats onder deze interactieve globe -met meer dan 10 miljoen pixels- in het Miraikan Science Museum."

Tijdens de conferentie werd ook de Algemene Leden Vergadering (ALV) georganiseerd. De ICA is namelijk een vereniging van nationale verenigingen, en GIN, als belangenbehartiger van de kartografen in Nederland, werd daar vertegenwoordigd door ondergetekende. De kandidaten voor het presidentschap voor de komende vier jaar kwamen uit China en de Verenigde Staten, en dat zorgt in het huidige tijdsgewricht toch al voor enige opwinding,

te meer waar alle overige bestuurskandidaten uit Europa kwamen. Maar ondanks sterk gelobby voor de Chinese kandidaat Yaolin Liu, werd toch met grote meerderheid voor de Amerikaan Timothy Trainor gekozen, die al sedert de jaren '90 allerlei bestuursfuncties binnen de ICA heeft vervuld. Alle andere gekozen bestuursvoorzitters vertegenwoordigen Europese landen (zie het staatje), en dat is jammer, want het motiveert niet-westerse landen niet tot actieve participatie in de ICA; de Indiase Kartografische Vereniging lijkt zich bijvoorbeeld terug te trekken.

Bij de commissies ziet de internationale spreiding er beter uit: van de nieuw gekozen commissie-voorzitters kwamen er zeven uit de USA, drie uit Brazilië en China elk, twee uit resp. Australië, Canada, Zuid-Afrika en Zwitserland, een uit Japan, en de overige zeven uit Europa. De plaats van de komende Internationale Kartografische Conferentie (Florence in 2021) lag al vast, maar voor de 31^e editie - in 2023 - is gekozen voor Kaapstad in Zuid-Afrika. Dit was de laatste ALV onder het presidentschap van 'onze' Menno-Jan Kraak, die het stokje voor de volgende vier jaar dus over heeft gegeven aan Timothy Taylor. Behalve de verkiezing van bestuursleden en commissievoorzitters stond ook de modernisering van de vereniging op de agenda. Helaas is die broodnodige verandering er niet van gekomen, omdat er voor de noodzakelijke statutenwijzigingen geen quorum was. Ironisch genoeg was de aanpassing juist bedoeld om dat telkens terugkerende probleem aan te pakken. Een echt kip-en-ei geval dus.

Zoals eigenlijk gebruikelijk bij dit soort conferenties was het schier onmogelijk om te kiezen uit de dik 700 presentaties die in 150 sessies over de meest uiteenlopende onderwerpen werden gegeven. Een verslaggever die in zijn eentje opereert kan dan ook niet pretenderen een betrouwbaar overzicht te kunnen geven van wat er aan bod kwam. Maar de algemene indruk is dat de opzet die de laatste jaren gevolgd wordt om de commissies de verschillende tracks te laten coördineren, in een behoorlijk gebalanceerd geheel resulteert. Vrijwel alle aspecten van de kartografie kwamen aan bod, van historische kaarten tot *cloud-enabled machine learning*. Van de papers wordt een selectie gepubliceerd in special issues van tijdschriften, maar het grootste deel is te lezen in een drietal voor iedereen toegankelijke publicaties van het ICA zelf, terug te vinden op icaci.org/publications.

Om een idee te geven van de onderwerpen die het meest in de belangstelling stonden: de meeste in Tokio gepresenteerde papers gingen over Geospatial analysis and modeling (45), hierna volgden methodes en toepassingen van GIS, remote sensing en kartografische theorie (34), geschiedenis van de kartografie (23), opleiding (22), cognitieve aspecten van de geovisualisatie (20), kaartgebruik en 'usability' (20), kaartontwerp (19, met zeer enthousiasmerende zittingen onder leiding van Kenneth Field), stadskartering (17), kaarten voor

Samenstelling nieuwe ICA-bestuur 2019-2023

President: Tim Trainor, Verenigde Staten

Secretary-General and Treasurer:

Thomas Schulz, Zwitserland

Vice-President: Andrés Arístegui, Spanje

Vice-President: Temenoujka Bandrova, Bulgarije

Vice-President: Philippe De Maeyer, België

Vice-President: Liqiu Meng, Duitsland

Vice-President: Terje Midtbø, Noorwegen

Vice-President: Vít Voženilek, Tsjechië

Vice-President: László Zentai, Hongarije

Past President: Menno-Jan Kraak, Nederland

e Conferentie (ICC)

De tekening van de winnares van de categorie 6-8-jarigen, Liepa Jokubaityte uit Litouwen, met het motto 'Tussen de wolken'. Een overzicht van de kaarttentoonstelling. Foto: Barend Köbben.

crisis management (16), big data-toepassingen (16), location-based internet en kartografie en kunst (15). Maar ook autonomous cars, robotics, ubiquitous mapping, kaarten voor games, open source en VGI (volunteered geographical information). Kaarten voor Atlassen (16) en toponymie (12) waren eigenlijk de enige traditionele onderwerpen die zich goed handhaafden in de belangstelling, terwijl er bijvoorbeeld nauwelijks papers werden gepresenteerd over topografie (wel een door Kadaster Nederland overigens), zeekaarten of projecties. Onder andere omdat Takashi Morita, het hoofd van de plaatselijke organisatie, vroeger bij Bertin in Parijs had gestudeerd, was er ook speciale aandacht voor de geldigheid van diens werk uit 1967. Een speciale serie zittingen was gewijd aan GIS-toepassingen in Aziatische landen.

Het door bedrijven ingevulde deel van de tentoonstelling was tegenvallend klein; slechts

een twintigtal bedrijven gaf acte de présence. Verder hadden dertig landen samen een kleine vierhonderd objecten voor de kaarttentoonstelling ingezonden, waaronder België dat o.a. de door uitgeverij Lannoo uitgegeven *Stedenatlas van Van Deventer* (van Bram Vannieuwenhuyze) en *De geschiedenis van Nederland in 100 kaarten* (van de Storms) had ingebracht. De publieksprijs voor de tentoonstelling ging naar een mooie Chinese digitale bijdrage (*Water rhyme in Gusu*, te bekijken onder die naam op YouTube), waarop een met penseelstreken gerealiseerde oude kaart gecombineerd werd met animaties. De prijs voor de beste atlas ging naar de nationale atlas van Hongarije, die voor het beste educatieve product naar het nieuwe kaartontwerpboek *Cartography* van Kenneth Field, de prijs voor de beste wandkaart naar een Noorse kaart van een deel van Antarctica, en de eerste

prijs voor overige kartografische producten naar het Japanse Map Data Provision Products, dat Asics schoenen met kaarten bedrukt! Voor de conferentie werden twintig beurzen uitgereikt aan jonge kartografen die daarvoor een beredeneerde aanvraag hadden moeten doen en een paper hadden ingestuurd. Zoals op de foto te zien is was de herkomst van de kartografen heel divers, ze waren over alle continenten verdeeld. De aankondiging hiervan was naar de lidstaten van de ICA verstuurd, maar de betreffende mededeling heeft de Geo-Info blijkbaar niet bereikt.

De Barbara Bartz Petchenik wedstrijd had inzendingen uit 33 landen. De inzendingen zijn nog te zien op de Explokart-website www.explokart.eu/petchenik.

De 30ste Internationale Kartografische Conferentie zal plaats hebben in Florence, Italië, 19–23 Juli 2021

Naast de wetenschappelijke papers was er ook plaats voor verschillende panels en fora, en een viertal *keynotes*. Die vielen, op de bijdrage na van de United Nations Cartographic Section, inhoudelijk nogal tegen. Al met al was het een interessante week, met een breed aanbod en een wat tegenvallende opkomst (met name uit Nederland). In 2021 is de ICC in Florence, dus hopelijk kunnen we dan een wat bredere inbreng uit de Nederlandse kartografenwereld organiseren.

Overzicht van de scholarship awardees, helaas zonder jonge Nederlandse kartografen.

Barend Köbben